

Sygn. akt I C 1741/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: sekr. sąd. Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2016 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa I. S. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę 70.000,00 zł

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki I. S. (1) kwotę 40.000,00 zł (czterdzieści tysięcy złotych 00/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2015 r. oraz tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 3.617,00 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych 00/100);

II. dalej idące powództwo oddala;

III. nakazuje stronie pozwanej by uiściła na rzecz Skarbu Państwa opłatę sądową od uwzględnionego powództwa w wysokości 2.000,00 zł (dwa tysiące złotych 00/100).

UZASADNIENIE

Powódka I. S. (1) wniosła zasądzenie od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. kwoty 70.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 3 czerwca 2015 roku i kosztami procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że w dniu 3 marca 2000 roku w S. kierująca samochodem V. (...) B. N., ubezpieczona u strony pozwanej, nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w wyniku czego zderzyła się z prawidłowo jadącym pojazdem V. (...), kierowanym przez córkę powódki I. S. (2), która doznała obrażeń ciała w wyniku których zmarła.

Wyrokiem Sądu rejonowego w Kłodzku B. N. została uznana za winna popełnienia przestępstwa z art. 177par.2 k.k..

Powódka podniosła, zwróciła się do strony pozwanej o przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 80 000 zł, a przyznano jej 10 000 zł.

Podawała nadto, że I. S. (2) była jej jedyną córką, którą wychowywała wraz z mężem. Była osobą miłą i serdeczną, powódka miała z córką serdeczne relacje, córka mieszkała z powódką przez całe życie aż do dnia wypadku, a w dacie śmierci miała (...) lat, a powódka (...). Po śmierci córki powódka była w szoku, jej życie straciło sens, nie była w stanie zająć się ceremonią pogrzebową, występowała u powódki wzmożona płaczliwość i przyjmowała leki uspokajające. Stała się apatyczna i bardziej zamknięta w sobie, cierpiała na bezsenność, a jedynym elementem, który trzymał powódkę przy życiu była konieczność opieki nad wnukiem, który został osierocony w wyniku śmierci rodziców.

Do chwili obecnej powódka odczuwa brak córki, regularnie odwiedza miejsce pochówku i nadal odczuwa żal, pomimo upływu lat.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

W uzasadnieniu strona pozwana wskazała, przyznała już powódce 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia po zgłoszeniu szkody przez powódkę w dniu 28 maja 2015 roku. Wskazała nadto, że kwestionuje swoją odpowiedzialność za krzywdę wynikającą z naruszenia dobra osobistego powódki w związku ze śmiercią I. S. (2). Z ostrożności procesowej zakwestionowała wysokość żadanego zadośćuczynienia im podniosła, że w pozwie nie określono precyzyjnie dobra osobistego powódki, którego naruszenie jest podstawą dochodzonego w niniejszej sprawie zadośćuczynienia i zakwestionowała liczenie odsetek od daty zgłoszenia roszczenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 marca 2000 roku w wypadku drogowym zginęła córka powódki I. S. (2) oraz jej narzeczoną A. T.. Córka powódki pozostawiła (...) letniego syna P. T., którego wychowywała powódka.

Powódka oprócz córki ma jeszcze syna P., który do chwili obecnej pomaga powódce we wszystkich potrzebach. Sprawca wypadku, kierująca samochodem V. (...) B. N., ubezpieczona w Towarzystwie (...) S.A, nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w wyniku czego zderzyła się z prawidłowo jadącym pojazdem V. (...), kierowanym przez córkę powódki I. S. (2), która doznała obrażeń ciała i w wyniku tych obrażeń zmarła

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Kłodzku wydanym w sprawie (...) B. N. została uznana za winną popełnienia przestępstwa z art. 177 par.2 k.k.

Dowód: akta szkody K- 44

Swoje roszczenie związane ze śmiercią I. S. (2) zgłosili stronie pozwanej – matka – powódka I. S. (1), która otrzymała 10 000 zł, ojciec- J. S., brat P. S. i syn P. T., który otrzymał 12 500 zł za śmierć każdego z Rodziców.

Nieprawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 18 listopada 2015 roku na rzecz P. T. od strony pozwanej zasądzona została kwota 140 000 zł tytułem zadośćuczynienia za śmierć obojga Rodziców.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał, że życie ludzkie jest bezcenne, a zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i jego wysokość musi przedstawiać ekonomiczną wartość.

Dowód: akta szkody K- 44, wyrok z uzasadnieniem SO K- 77-87

Powódka uważa, że kwota 70 000 zł jakiej się domaga nie jest adekwatna do krzywdy jaką poniosła tracąc córkę. Córka, przyszyły zięć i wnuk mieszkali z powódką i zbierali na własne mieszkanie. Po śmierci rodziców wnuka P., który obecnie ma (...) lat, wychowywała powódka.

Powódka do dziś jest przygnębiona i odczuwa żal po stracie córki. Była związana z córką, córka i przyszyły zięć pracowali w N. i pomagali powódce finansowo.

Po śmierci córki powódka nie korzystała z pomocy psychologicznej. Pomagał jej syn, który mieszka także w D. i jest dla powódki dużą podporą.

Dowód: przesłuchanie powódki K- 60-61

W toku sprawy strony prowadziły pertraktacje ugodowe, powódka nie zgodziła się na propozycje strony pozwanej.

/ bezsporne/

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje;

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Powódka jako podstawę odpowiedzialności strony pozwanej, będącej ubezpieczycielem sprawcy, podała przepisy art. 24 i 448 k.c.

Na podstawie art. 23. k.c. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Na podstawie art. 24. § 1. K.c. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne.

Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

W myśl art. 448. K.c. W razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

Jak wynika z akt szkody powódka otrzymała po śmierci córki kwotę 10 000 zł. Tytułem zadośćuczynienia, na wniosek zgłoszony w roku 2015 o przyznanie 80 000 zł.

Przepis art. 448 k.c. ma fundamentalne znaczenie dla ochrony dóbr osobistych środkami majątkowymi. O ile bowiem ogólne podstawy cywilnoprawnej ochrony dóbr osobistych określają przepisy art. 23 i 24 k.c., wskazując jednocześnie środki ochrony niemajątkowej, to w zakresie instrumentów o charakterze majątkowym przepis art. 24 § 1 stanowi w ostatnim zdaniu, że zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny można żądać „na zasadach przewidzianych w kodeksie”. Przepis art. 448 k.c. uprawnia tego, czyje dobro osobiste zostało naruszone, do domagania się odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Za krzywdę powstałą wskutek śmierci poszkodowanego spowodowanej czynem niedozwolonym popełnionym przed dniem 3 sierpnia 2008 r. najbliższemu członkowi rodziny przysługuje zadośćuczynienie na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 § 1 k.c. (por. postanowienie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2014 r., III CZP 2/14, OSNC 2014, Nr 12, poz. 124).

W przedmiotowej sprawie naruszone zostało dobro osobiste powódki w postaci więzi rodzinnych.

W myśl orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2015 r. II CSK 595/14: ” Dla domagania się zadośćuczynienia za śmierć osoby bliskiej na skutek naruszenia dobra osobistego nie wystarczy wykazanie istnienia formalnych więzi rodzinnych ze zmarłym, lecz potrzebne jest także istnienie więzi emocjonalnych między zmarłym i dochodzącym zapłaty zadośćuczynienia. Powód żądający tego świadczenia na tej podstawie jest bezpośrednio poszkodowany i musi udowodnić istnienie tak rozumianego dobra osobistego. Jeden czyn niedozwolony może wyrządzać różne szkody u różnych osób; w tym przypadku krzywdą uczynioną zmarłemu jest pozbawienie go życia, natomiast krzywdą wyrządzoną jego bliskim jest naruszenie ich dobra osobistego w postaci zerwania więzi emocjonalnej, szczególnie silnej w relacjach rodzinnych.

2. Rozmiar zadośćuczynienia może być odnoszony do stopy życiowej społeczeństwa, która pośrednio może rzutować na umiarkowany jego wymiar i to w zasadzie bez względu na status społeczny oraz materialny poszkodowanego. Przesłanka przeciętnej stopy życiowej nie może jednak pozbawić omawianego roszczenia funkcji kompensacyjnej i eliminować innych istotniejszych czynników kształtujących jego rozmiar i ma charakter tylko uzupełniającej.

3. Wprowadzenie do art. 448 k.c. klauzuli "odpowiedniej sumy" pozostawia sądowi orzekającemu margines uznaniowości, co do wysokości zasądzonej kwoty. Jest on dodatkowo wzmocniony fakultatywnym ("może") charakterem tego przyznania, co wskazuje na konstrukcję należnego zadośćuczynienia dopiero po przekroczeniu pewnego poziomu krzywdy.

4. Intensywność winy sprawcy naruszenia dobra osobistego może być czynnikiem zwiększającym zakres doznanej krzywdy. LEX nr 1809874.

Zadośćuczynienie ma na celu kompensację doznanej krzywdy, tj. złagodzenie cierpienia wywołanego śmiercią osoby bliskiej oraz pomoc osobie pokrzywdzonej w dostosowaniu się do zmienionej w związku z tym rzeczywistości. W literaturze zwraca się uwagę, że na rozmiar krzywdy mają przede wszystkim wpływ: dramatyzm doznań osoby bliskiej, poczucie osamotnienia i pustki, cierpienia moralne i wstrząs psychiczny wywołany śmiercią osoby najbliższej, rodzaj i intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego z zmarłym, wystąpienie zaburzeń będących skutkiem tego odejścia (np. nerwicy, depresji), roli w rodzinie pełnionej przez osobę zmarłą, stopień w jakim pokrzywdzony będzie umiał się znaleźć w nowej rzeczywistości i zdolności jej zaakceptowania, leczenie doznanej traumy, wiek pokrzywdzonego. W każdym razie, każdy przypadek powinien być indywidualizowany i oceniony według kryterium obiektywnego z uwzględnieniem wszystkich okoliczności sprawy. Nie można kierować się wyłącznie subiektywnymi odczuciami poszkodowanego.

Wprowadzenie do przepisu klauzuli "odpowiedniej sumy" pozostawia sądowi orzekającemu margines uznaniowości, co do wysokości zasądzonej kwoty. Jest on dodatkowo wzmocniony fakultatywnym ("może") charakterem tego przyznania, co wskazuje na konstrukcję należnego zadośćuczynienia dopiero po przekroczeniu pewnego poziomu krzywdy (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 1974 r., OSPiKA 1975, Nr 7, poz. 171).

Sąd ustalając wysokość zadośćuczynienia miał na względzie, że powódka w związku ze śmiercią córki poniosła ogromną stratę, ale po śmierci córki nie pozostała samotna, bowiem oprócz córki I. S. (2), wbrew twierdzeniom pozwu, miała i ma także syna P., który, jak stwierdziła powódka przesłuchiwana przed Sądem, jest jej dużą podporą, a nadto ma męża i wnuka, a zatem doszło do częściowego zerwania więzi rodzinnych, z powodu śmierci córki, ale pozostała powódce bardzo bliska rodzina – mąż, syn i wnuk, którego wychowaniem zajmowała się wiele lat.

Sąd miał na względzie, że po stracie osoby najbliższej uczucia żałoby, smutku, żalu są naturalną, społecznie oczekiwana reakcją. Sad uwzględnił podkreślane przez powódkę bliskie więzi z córką i poczucie straty, ale także okoliczność, że powódka nie korzystała z pomocy psychologa i nie leczyła się po śmierci córki, a córka była osobą dorosłą, miała już swoją rodzinę i była samodzielna, zarabiała i zbierała środki na własne mieszkanie i uznał roszczenie za uzasadnione w części i przyznał dalszą kwotę 40 000 zł jako odpowiednią rekompensatę odczuwanej krzywdy.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98. k.p.c.